

เศรษฐศาสตร์เบื้องต้น

เศรษฐศาสตร์สำหรับบุคคลทั่วไป

ฉบับพิมพ์ครั้งที่ 7 แก้ไขเพิ่มเติม

วันรักษ์ มิ่งมณีนาคิน

สารบัญ

บทที่ 1	ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับวิชาเศรษฐศาสตร์	1
	เศรษฐศาสตร์คืออะไร ✓	1
	ประวัติของวิชาเศรษฐศาสตร์	5
	เศรษฐศาสตร์มหภาคและจุลภาค	6
	เศรษฐศาสตร์วิเคราะห์และเศรษฐศาสตร์นโยบาย ✓	7
	ความสัมพันธ์ระหว่างเศรษฐศาสตร์กับวิชาอื่นๆ	8
	ปัญหาพื้นฐานทางเศรษฐกิจ ✓	9
	ระบบเศรษฐกิจแบบต่างๆ กับการแก้ปัญหาพื้นฐาน	9
	<u>เส้นเป็นไปในิการผลิต</u>	13
	เครื่องมือประกอบการศึกษาเศรษฐศาสตร์	17
	วิชาเศรษฐศาสตร์ - วิจัย - สังคมศาสตร์ - ๒๕๖	
บทที่ 2	การกำหนดราคาโดยอุปสงค์และอุปทาน	22
	ตอนที่ 1 อุปสงค์	23
	ฟังก์ชันอุปสงค์ กฎแห่งอุปสงค์ ตารางอุปสงค์ และเส้นอุปสงค์	23
	ตัวกำหนดอุปสงค์	26
	การเปลี่ยนแปลงปริมาณซื้อ	27
	การย้ายเส้นอุปสงค์	28
	อุปสงค์ของบุคคลและอุปสงค์ของตลาด	30
	ตอนที่ 2 อุปทาน	32
	ฟังก์ชันอุปทาน กฎแห่งอุปทาน ตารางอุปทาน และเส้นอุปทาน	32
	ตัวกำหนดอุปทาน	34
	การเปลี่ยนแปลงปริมาณขายและการย้ายเส้นอุปทาน	35
	การกำหนดราคาและดุลยภาพของตลาด	36
	การเปลี่ยนแปลงภาวะดุลยภาพ	38
บทที่ 3	ความยืดหยุ่นของอุปสงค์และอุปทาน	41
	และการประยุกต์ทฤษฎีอุปสงค์และอุปทาน	
	เพื่อการวิเคราะห์ปัญหาเศรษฐกิจ	
	ความยืดหยุ่นของอุปสงค์ต่อราคา	41
	ปัจจัยกำหนดค่าความยืดหยุ่นของอุปสงค์	46
	ความยืดหยุ่นของอุปทานต่อราคา	47

✓ ประโยชน์ของความยืดหยุ่น	50
✓ อุปสงค์ อุปทาน และความยืดหยุ่น	51
กับการวิเคราะห์ปัญหาทางเศรษฐกิจบางประการ	
<u>การแทรกแซงราคาโดยรัฐบาล</u>	51
✓ การเก็บภาษีสินค้าและการผลิตภาระภาษี	54
บทที่ 4 การผลิต ต้นทุน รายรับ และกำไร	58
การผลิต หน่วยผลิต และอุตสาหกรรม	58
ต้นทุนการผลิต	60
การผลิตและต้นทุน	63
✓ การผลิตในระยะสั้น	63
✓ การผลิตในระยะยาว	64
✓ ต้นทุนระยะสั้นและต้นทุนระยะยาว	65
รายรับและกำไร	67
บทที่ 5 ตลาดและการกำหนดราคา	70
✓ ความหมาย หน้าที่และชนิดของตลาด	70
✓ โครงสร้างของตลาดและการกำหนดราคาในทางทฤษฎี	73
✓ ตลาดแข่งขันสมบูรณ์	74
✓ ตลาดผูกขาดแท้จริง	76
✓ ตลาดกึ่งแข่งขันกึ่งผูกขาด - ตลาดผูกขาด	77
✓ การกำหนดราคาในทางปฏิบัติ	77
✓ การตั้งราคาเพื่อให้ได้กำไรสูงสุด	78
✓ การตั้งราคาตามต้นทุนเพิ่ม	78
✓ การตั้งราคาตามต้นทุนเฉลี่ย	79
✓ การตั้งราคาตามราคาสตลาด	80
✓ การตั้งราคาตามต้นทุน	81
✓ การตั้งราคาสินค้าให้แตกต่างกัน	81
✓ การตั้งราคาตามรุ่นหรือรูปแบบของสินค้า	82
✓ การตั้งราคาเพื่อสร้างค่านิยม	82
✓ การตั้งราคาตามประเพณีนิยม	83
บทที่ 6 บัญชีรายได้ประชาชาติ	84
✓ กระแสการหมุนเวียนของระบบเศรษฐกิจ ✓	85
✓ ความหมายและการคำนวณบัญชีรายได้ประชาชาติ ✓	89
✓ วิธีการคำนวณด้านผลผลิต	89

วิธีการคำนวณด้านรายจ่าย ✓	90
วิธีการคำนวณด้านรายได้ ✓	92
ความหมายทั้ง 8 ของรายได้ประชาชาติและความสัมพันธ์ระหว่างกัน	94
บัญชีรายได้ประชาชาติของไทย ✓	98
กระบวนการจัดทำบัญชีรายได้ประชาชาติของไทย	102
รายได้ประชาชาติตามราคาตลาดและรายได้ประชาชาติตามราคางตั้ง	103
✓ ความสำคัญและประโยชน์ของบัญชีรายได้ประชาชาติ ✓	103
✓ ข้อพึงระวังในการใช้ผลิตภัณฑ์ประชาชาติเพื่อการวิเคราะห์ภาวะเศรษฐกิจ	104
บทที่ 7 การเงิน การธนาคารและนโยบายการเงิน	106
ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการเงิน	106
✓ คำจำกัดความของเงิน ✓	106
✓ หน้าที่ของเงิน ✓	106
ประเภทของเงิน	107
ความสำคัญของเงินต่อระบบเศรษฐกิจสมัยใหม่	107
คำนิยามของปริมาณเงิน	108
✓ ตลาดการเงิน ✓	109
ความหมายของตลาดการเงิน	109
✓ ตลาดเงิน	109
ตลาดทุน	109
ความสำคัญของตลาดการเงิน	110
ธนาคารพาณิชย์และการสร้างเงินฝาก	111
การสร้างเงินฝากของระบบธนาคารพาณิชย์	111
การทำลายเงินฝาก	114
ระบบธนาคารพาณิชย์ในประเทศไทย	114
คุณภาพในตลาดเงินและอัตราดอกเบี้ยคุณภาพ ✓	115
✓ อุปสงค์ต่อการถือเงิน	115
✓ อุปทานของเงิน	115
✓ คุณภาพของตลาดเงิน	115
ธนาคารกลางและหน้าที่	116
✓ นโยบายการเงิน ✓	117
ประเภทของนโยบายการเงิน	117
เครื่องมือของนโยบายการเงิน	117
นโยบายการเงินของไทยโดยสังเขป	121

บทที่ 8 นโยบายการคลัง	122
/ ความหมายและวัตถุประสงค์ของนโยบายการคลัง ✓	122
เครื่องมือของนโยบายการคลัง	124
/ งบประมาณรายจ่ายของรัฐบาล ✓	124
/ งบประมาณรายรับของรัฐบาล ✓	125
/ หนี้สาธารณะ ✓	126
ประเภทของนโยบายการคลัง ✓	128
นโยบายการคลังจำแนกตามลักษณะการทำงาน	128
นโยบายการคลังจำแนกตามลักษณะปัญหาเศรษฐกิจที่ต้องแก้ไข	130
นโยบายการคลังของไทยโดยสังเขป	130
 บทที่ 9 การค้าและการเงินระหว่างประเทศ	133
การค้าระหว่างประเทศของไทย	133
ดุลการค้าและโครงสร้างสินค้า	133
ประเทศคู่ค้าสำคัญของไทย	135
การค้าระหว่างประเทศ	136
อัตราแลกเปลี่ยน	137
พัฒนาการอัตราแลกเปลี่ยนเงินบาท	137
ระบบอัตราแลกเปลี่ยนคงที่	138
การกำหนดอัตราแลกเปลี่ยนรายวัน	138
อัตราแลกเปลี่ยนกำหนดโดย EEF	138
การกำหนดอัตราแลกเปลี่ยนโดยอิงกับตะกร้าเงิน	138
ดุลบัญชีเดินสะพัด ทุนสำรองระหว่างประเทศ และค่าเงินบาท	139
 บทที่ 10 โครงสร้างเศรษฐกิจไทย : ลักษณะและปัญหา	143
การใช้จ่ายมวลรวม	143
การผลิต	144
การติดต่อทางเศรษฐกิจกับต่างประเทศ	144
การกระจายรายได้	147
บทบาททางเศรษฐกิจของภาครัฐบาล	148
เศรษฐกิจฟองสบู่และวิกฤตการณ์ทางเศรษฐกิจ พ.ศ. 2540	148

คำถามท้ายบท

บทที่ 1	ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับวิชาเศรษฐศาสตร์	152
บทที่ 2	การกำหนดราคาโดยอุปสงค์และอุปทาน	153
บทที่ 3	ความยืดหยุ่นของอุปสงค์และอุปทานและการประยุกต์ทฤษฎีอุปสงค์และอุปทานเพื่อการวิเคราะห์ปัญหาเศรษฐกิจ	155
บทที่ 4	การผลิต ต้นทุน รายรับ และกำไร	157
บทที่ 5	ตลาดและการกำหนดราคา	159
บทที่ 6	บัญชีรายได้ประชาชาติ	159
บทที่ 7	การเงิน การธนาคารและนโยบายการเงิน	160
บทที่ 8	นโยบายการคลัง	161
บทที่ 9	การค้าและการเงินระหว่างประเทศ	161
บทที่ 10	โครงสร้างเศรษฐกิจไทย : ลักษณะและปัญหา	161

คำเฉลยคำถามท้ายบท

✓	บทที่ 1	ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับวิชาเศรษฐศาสตร์	162
✓	บทที่ 2	การกำหนดราคาโดยอุปสงค์และอุปทาน	164
✓	บทที่ 3	ความยืดหยุ่นของอุปสงค์และอุปทานและการประยุกต์ทฤษฎีอุปสงค์และอุปทานเพื่อการวิเคราะห์ปัญหาเศรษฐกิจ	169
	บทที่ 4	การผลิต ต้นทุน รายรับ และกำไร	171
✓	บทที่ 5	ตลาดและการกำหนดราคา	172
✓	บทที่ 6	บัญชีรายได้ประชาชาติ	172
✓	บทที่ 7	การเงิน การธนาคารและนโยบายการเงิน	173
✓	บทที่ 8	นโยบายการคลัง	174
✓	บทที่ 9	การค้าและการเงินระหว่างประเทศ	174
	บทที่ 10	โครงสร้างเศรษฐกิจไทย : ลักษณะและปัญหา	174